

INCLU-ZO!

Keuzes maken en stappen zetten

Schoolteams

Inhoud:

Paginanummer:

Startopdrachten	2
Introductieronde:	4
Inzichtgevende ronde:	5
Verdiepende ronde:	8
Eindopdracht:	14
Aanvulling	15

Hand-out 'Scoreformulier'

specialisme						
nu	♦	▲	*	+	▲	↓
5-jaar-ambitie	1 ♦	2 ▲	3 *	4 +	5 ▲	6 ↓
a						
b						

INDIVIDUEEL-MEDISCH
Individueel model van inclusie met nadruk op 'kindkenmerken'

(leer)gemeenschap						
nu	♦	▲	*	+	▲	↓
5-jaar-ambitie	1 ♦	2 ▲	3 *	4 +	5 ▲	6 ↓
a						
b						

SOCIAAL-CONTEXTEUEL
Sociale model van inclusie met nadruk op beginnen bij pedagogische-didactische basis

individueel maatwerk						
nu	♦	▲	*	+	▲	↓
5-jaar-ambitie	1 ♦	2 ▲	3 *	4 +	5 ▲	6 ↓
a						
b						

SCHULDOORGANISATIE
Eigen beleid over het organiseren van inclusief onderwijs

professionalisering						
nu	♦	▲	*	+	▲	↓
5-jaar-ambitie	1 ♦	2 ▲	3 *	4 +	5 ▲	6 ↓
a						
b						

GEZAMENLIJK
Gezamenlijk organiseren van inclusief onderwijs

© 2025, Instituut voor Inclusief Onderwijs - www.instituutvoorinclusiefonderwijs.nl
Concept gebaseerd op het OCAI-model (Organizational Culture Assessment Instrument) dat uitgaat van concurrerende waarden.
Cameron, K.S. & Quinn, R.E. (2011) Onderzoeken en veranderen van organisatiecultuur. Boom.

- ♦ Visie op ondersteuning
- ▲ Visie op kinderen en hun ouders
- * Visie op onderwijsprofessionals
- + Samenwerking tussen onderwijs, ondersteuning en zorg
- ▲ De rol van het samenwerkingsverband
- ↓ Kwaliteit, verantwoording en dialoog

Startopdrachten

Het spel is gebaseerd op het model van Concurrerende Waarden bij Onderwijs en Ondersteuning, waarin 4 typeringen voor inclusief onderwijs centraal staan. In deze startopdracht maak je (verder) kennis met het model en bepaal je waar je nu staat.

Voor deze startopdrachten heb je het volgende nodig:

- hand-out 'Huidige visie en missie' (1 per speler)
- hand-out 'Model' (1 per groep)
- hand-out 'Matrix' (1 per speler)
- hand-out 'Scoreformulier' (1 per groep)

Startopdracht 1: Bekende voorbeelden

Opdracht

- **Stap 1:** Zet een timer (bijvoorbeeld op eigen mobiel) op **3 minuten**.
- **Stap 2:** Laat binnen de tijd minimaal 4 mensen een voorbeeld van inclusief onderwijs uit de dagelijkse praktijk delen.
- **Stap 3:** Gelukt binnen 3 minuten? Pak **1 starttegel**.

Startopdracht 2: Waar staan we nu?

Opdracht

- **Stap 1:** Heeft elke speler de voorbereiding uit de mail uitgevoerd en de ingevulde matrix meegenomen?
 - Ja. Pak **1 starttegel** en ga door naar startopdracht 3.
 - Nee. Zo niet, zet een timer op **7 minuten**.
 - Lees de hand-out 'Huidige visie en missie' en de hand-out 'Model'. Werp een snelle blik op de hand-out 'Matrix'.
 - Pak individueel een hand-out 'Matrix'. Hierin is het model van Concurrerende Waarden bij Onderwijs en Ondersteuning uitgewerkt in 7 thema's. Gebruik eventueel de hand-out 'Huidige visie en missie' als naslagwerk.
 - Omcirkel bij de eerste 6 thema's het kwadrant waarin jij de huidige situatie het meest herkent.
 - Pak **1 starttegel**.

Startopdracht 3: Turven

Opdracht

- **Stap 1:** Zet een timer op **3 minuten**.
- **Stap 2:** Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- **Stap 3:** Jullie zetten jullie cirkels op de matrix over op het scoreformulier. Zet per speler en per thema een streepje in het kwadrant onder 'nu'. Doe dit zonder overleg.
 - Tip: Let op de iconen die bij de thema's horen.
- **Stap 4:** Gelukt binnen 3 minuten?
 - Ja: Pak **1 starttegel**.
 - Nee: Pak geen starttegel en maak het zo snel mogelijk af.

Startopdracht 4: Zien we hetzelfde?

Opdracht

- **Stap 1:** Zet een timer op **7 minuten**.
- **Stap 2:** Omcirkel de thema's waarop overeenstemming is.
- **Stap 3:** Benut de rest van de tijd om met elkaar de thema's te bespreken waarop geen overeenstemming is. Probeer de verschillen in de scores beter te begrijpen. Mogelijk leidt het gesprek over deze thema's ook tot een gedeeld beeld.
- **Stap 4:** Gelukt binnen 7 minuten? Pak **1 starttegel**.

Jullie zijn klaar met de startopdrachten. Ga door naar de introductieronde. In deze ronde krijgen jullie gevoel bij het model en jullie positie.

Introductieronde

Introductie opdracht 1: Ambities

Opdracht

- **Stap 1:** Zet de timer (bijvoorbeeld op eigen mobiel) op **10 minuten**.
- **Stap 2:** Pak individueel een hand-out 'Matrix'. Waarin het model van Concurrerende Waarden bij Onderwijs en Ondersteuning is uitgewerkt in 7 thema's. Gebruik eventueel de hand-out 'Huidige visie en missie' als naslagwerk. Omcirkel bij de eerste 6 thema's het kwadrant waarin jij de gewenste situatie het meest herkent.
- **Stap 3:** Gelukt binnen 10 minuten? Pak **2 wegtegels**.

Introductie Opdracht 2: Turven

Opdracht

- **Stap 1:** Zet de timer op **3 minuten**.
- **Stap 2:** Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- **Stap 3:** Jullie zetten jullie cirkels op de matrix over op het scoreformulier. Zet per speler en per thema een streepje in het kwadrant onder '5-jaars-ambitie' (nummers 1-6). Doe dit zonder overleg. Tip: Let op de iconen die bij de thema's horen.
- **Stap 4:** Gelukt binnen 3 minuten?
Ja: Pak **2 wegtegels**.
Nee: Maak het zo snel mogelijk af en pak **1 wegtegel**.

Introductie opdracht 3: Zien we hetzelfde?

Opdracht

- **Stap 1:** Zet een timer op 15 minuten.
- **Stap 2:** Omcirkel de thema's waarop overeenstemming is.
- **Stap 3:** Benut de rest van de tijd om met elkaar de thema's te bespreken waarop geen overeenstemming is. Probeer de verschillen in de scores beter te begrijpen. Mogelijk leidt het gesprek over deze thema's ook tot een gedeeld beeld.
- **Stap 4:** Gelukt binnen 15 minuten? Pak **2 wegtegels**.

Introductie opdracht 4: Keuze tussen meer inzicht en verdieping

Opdracht

- **Stap 1:** Je hebt nu een eerste beeld van jullie huidige en gewenste situatie. Bepaal nu als team hoe jullie verder gaan. Waar kies je voor? Kies je voor afwisselende werkvormen die meer inzicht bieden in de kwadranten om tot een gezamenlijk beeld te komen? Ga dan naar de inzichtgevende ronde. Heb je al een voorkeur voor 1 van de kwadranten? Kies dan voor verdiepende dialoogvormen. Deze vragen zijn gericht op het aanscherpen van jullie beeld voor de toekomst.
- **Stap 2:** Gelukt? Pak **2 wegtegels**.

Jullie zijn klaar met de introductieopdrachten. Ga naar de inzichtgevende of de verdiepende ronde.

Inzichtgevende ronde

Opdracht 1a

Thema: Visie op ondersteuning

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: 30 seconds

Opdracht

- **Stap 1:** Zet de timer op **30 seconden** en draai de hand-out 'Matrix' om en leg je telefoon aan de kant.
- **Stap 2:** Laat 1 iemand deze bijlage openen. Omschrijf de dikgedrukte woorden bij '1' aan je teamgenoten zonder:
 - (delen van) het woord te gebruiken;
 - het woord in een andere taal te omschrijven
 - De tijd loopt als je de tekst leest.
- **Stap 3:** Is de tijd om? Hebben jullie 2 of meer woorden geraden? Pak dan **1 wegtegel**.
- **Stap 4:** Wissel van rol en laat iemand anders de dikgedrukte woorden bij '2' omschrijven. Doe op deze manier ook voor '3' en '4'. In totaal kunnen jullie **4 wegtegels** verdienen met deze opdracht.
- **Stap 5:** Jullie hebben nu kennisgemaakt met het eerste thema van de matrix. Pak de hand-out 'Matrix' erbij en lees voor jezelf nog eens alle beschrijvingen bij thema 'Visie op ondersteuning'.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Waar zou jij binnen het thema 'Visie op ondersteuning' naartoe willen bewegen? Zet een streep bij vraag 1a in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 2a

Thema: Visie op kinderen en hun ouders

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: Op de zeepkist

Opdracht

- **Stap 1:** Kijk naar het thema 'Samenwerken met leerlingen en ouders'. Welk kwadrant heeft tot nu toe de meeste streepjes? Lees de informatie over de rol van ouders in de matrix bij dat kwadrant.
- **Stap 2:** Ieder kiest een object op tafel en plaatst dit voor zich (pen, beker, etc.). Zet de timer op 3 minuten. Jullie gaan in 3 minuten zoveel mogelijk argumenten noemen waarom het belangrijk is om samen te werken met ouders. Degene die een argument heeft schuift zijn of haar object naar voren, noemt het argument en schuift het object weer terug. Je mag niet 2 keer achter elkaar je object naar voren schuiven. Ieder argument moet verschillend zijn.

- **Stap 3:** Heb je als groep minimaal 4 onderscheidende argumenten benoemd? Pak dan **2 wegtegels**.
- **Stap 4:** Zet de timer op **1 minuut** en bedenk 3 tips hoe de samenwerking met ouders kan worden opgebouwd of uitgebouwd. Dit levert jullie **2 wegtegels** op.
- **Stap 5:** Als jullie voor 1 van deze tips een concrete actie of voornemen kunnen noemen waar jullie mee aan de slag kunnen, levert dit jullie nog **1 wegtegel** op als je dit in de shout-out op de achterkant van het scoreformulier opschrijft.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Visie op kinderen en hun ouders' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 2a in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 3a

Thema: Visie op onderwijsprofessionals

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: Vacature

Opdracht

- **Stap 1:** Je hebt een vacature voor een nieuwe leraar. Je merkt dat leraren regelmatig moeite hebben met bepaald gedrag van leerlingen. Wat verwachten jullie van de nieuwe leraar? Maak een lijstje met minstens 6 competenties en/of taken die je op zou nemen in de vacaturetekst.
- **Stap 2:** Leg de beschreven competenties en/of taken naast de 4 kwadranten. Geef 2 inzichten waarin je duidelijk maakt hoe de competenties (niet) in een bepaald kwadrant passen.
- **Stap 3:** Heb je 6 competenties beschreven? Pak dan **3 wegtegels**.
- **Stap 4:** Heb je 2 inzichten genoemd? Pak dan **2 wegtegels**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Visie op onderwijsprofessionals' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 3a in van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 4a

Thema: Samenspel tussen onderwijs, ondersteuning en zorg

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: Speech: Wat is een goed team?

Opdracht

- **Stap 1:** Samenwerken als een team en gebruikmaken van elkaars expertise is belangrijk bij inclusief onderwijs. 1 van de teamleden gaat een speech van **2 minuten** geven over samenwerking bij het realiseren van inclusief onderwijs, in lijn met het kwadrant dat het meest gekozen is. De andere spelers zijn toeschouwers.
- **Stap 2:** Wijs 3 mensen aan die samen de lijn van het verhaal bedenken waarin minimaal deze 2 onderdelen naar voren komen:
 - Wie neemt het initiatief voor de inzet en de vorm van de begeleiding?
 - Wat merken de leerling en de leraar van de samenwerking in de les/klas?
- **Stap 3:** Laat 1 persoon van deze 3 mensen speechen.
- **Stap 4:** Kunnen de toeschouwers na de speech het gegeven antwoord op de 2 onderdelen herhalen? Pak dan **2 wegtegels**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Samenspel tussen onderwijs, ondersteuning en zorg' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 4a in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 5a

Thema: De rol van het samenwerkingsverband

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: Het goede komt in drieën

Opdracht

- **Stap 1:** Sluit je ogen. Stel je voor: het is 5 jaar later. Het samenwerkingsverband en het schoolbestuur ondersteunen jullie optimaal in het realiseren van inclusief onderwijs. Wat doen zij dan meer, beter, anders of niet meer?
- **Stap 2:** Zet de timer op **2 minuten**. Iedereen schrijft in stilte 1 concrete wens op over hoe het samenwerkingsverband of het schoolbestuur zorgt voor goede randvoorwaarden voor inclusief onderwijs (in maximaal 1 zin). Denk aan: co-teaching, tijd voor afstemming en voorbereiding, minder overleggen met zorg en samenwerking.
- **Stap 3:** Gelukt binnen de tijd? Pak dan **2 wegtegels**.
- **Stap 4:** Zet na het voorlezen van de wensen de timer op **2 minuten**. Lees alle wensen voor en bespreek:
 - Bij welke van de 4 kwadranten past dit?
 - Wat valt op?
 - Welke verwachtingen komen vaker voor?
 - Wat betekent dit voor de rol van het SWV en de schoolbesturen?

- **Stap 5:** Gelukt binnen de tijd? Pak dan [2 wegtegels](#).
- **Stap 6:** Hebben jullie een belangrijke uitkomst die je mee wilt geven? Schrijf die op het scoreformulier als shout-out voor [1 extra wegtegel](#).

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'De rol van het samenwerkingsverband' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 5a in 1 van de kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de [themategel](#) in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 6a

Thema: Kwaliteit, verantwoording en dialoog

Tijd: 7 minuten

Werkvorm: Zeg wat je doet

Opdracht

- **Stap 1:** 'Doe wat je zegt en zeg wat je doet', dat is een veelgehoorde kreet in het onderwijs. Anders gezegd: kom je beloftes na en verantwoord je hierover. Op welke onderwerpen vind jij dat je als leraar of teamlid aanspreekbaar moet zijn als het gaat over inclusief onderwijs?
- **Stap 2:** Schrijf op een briefje 1 onderwerp waarop jij aanspreekbaar bent. Gebruik maximaal 3 woorden.
- **Stap 3:** Vouw de briefjes dicht en hussel ze op tafel.
- **Stap 4:** Zet de timer op [1 minuut](#). 1 persoon omschrijft zoveel mogelijk briefjes (zonder het woord of delen ervan te noemen). De rest probeert ze te raden.
- **Stap 5:** Heb je er 3 of meer goed geraden? Pak dan [4 wegtegels](#).
- **Stap 6:** Draai nu alle briefjes met de tekst naar boven. Wat valt jullie op? Zet de timer op 2 minuten.
 - Zijn het vooral onderwerpen die gericht zijn op leerlingen, ouders en collega's? Of is het meer gericht op regels en procedures? Antwoord gegeven binnen de tijd? Pak dan [3 wegtegels](#).
 - Welke actie nemen jullie je voor? Schrijf deze bij de shout-out op het scoreformulier voor [1 wegtegel](#).

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Kwaliteit, verantwoording en dialoog' jouw voorkeur om naartoe te bewegen?
- Zet een streep bij vraag 6a in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de [themategel](#) in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Jullie zijn klaar met deze ronde. Ga nu door naar de eindopdracht.

Verdiepende ronde

Opdracht 1b

Thema: Visie op ondersteuning

Tijd: 6 minuten

Werkvorm: De stoelen zijn op...

Opdracht

- **Stap 1:** In jullie regio zijn er een beperkt aantal stoelen beschikbaar voor leerlingen die gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben. De stoelen zijn de metafoor voor de plekken die je beschikbaar hebt voor leerlingen om deze ondersteuning aan te bieden. Stel je voor dat deze stoelen bezet zijn. Toch zijn er leerlingen waarvoor je deze stoel graag zou willen gebruiken. Wat doen jullie als team?

1. *Het samenwerkingsverband heeft op een gespecialiseerde onderwijsplek nog een stoel erbij gezet. Deze leerling hoort daar thuis en heeft deze stoel nodig.*
2. *We hebben geleerd van de leerlingen, ouders en collega-scholen van leerlingen die we nu in onze regio nog verwijzen. Hierdoor hebben we met alle scholen, ouders en partners om de school het onderwijs in de klas en school aangepast, ontwikkeld en gefinancierd. Hierdoor kunnen de leerlingen thuis nabij meedoen in onze regio.*
3. *We hebben geleerd van de leerlingen en hun leraren die we nu nog verwijzen. Hierdoor hebben we met het team het onderwijs in de klas en school anders georganiseerd en gefinancierd. Hierdoor kunnen de leerlingen meedoen.*
4. *We hebben arrangementen en/of specialisten naar binnen gehaald om de ondersteuning, de stoel, toch te bieden in onze eigen school met hulp van specialisten en geld van het Samenwerkingsverband.*

- **Stap 2:** Zet de timer op **2 minuten**. Lees de voorbeelden en bedenk in stilte voor jezelf hoe jij wilt dat hierover 5 jaar mee om wordt gegaan.
- **Stap 3:** De voorlezer telt af: 3, 2, 1. Stem door het aantal vingers op te steken van jouw antwoord.
- **Stap 4:** Bespreek de verschillen: wat zegt dit over ieders visie?
- **Stap 5:**
 - Allemaal gestemd? Pak dan **2 wegtegels**.
 - Minimaal 2 observaties gedeeld over jullie visie(s)? Pak dan **2 wegtegels**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Visie op ondersteuning' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 1b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de themategel in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Antwoorden:

1. *specialisme*
2. *leergemeenschap*
3. *professionalisering*
4. *individueel maatwerk*

Opdracht 2b

Thema: Visie op kinderen en hun ouders

Tijd: 5 minuten

Werkvorm: Waar vertrek jij?

Opdracht

- **Stap 1:** Zijn jullie met meer dan 7 spelers? Splits dan voor deze opdracht op in 2 groepen.
- **Stap 2:** Bepaal welk vertrekpunt jij belangrijker vindt:
 - a. dat leerlingen zich tussen gelijkgestemden bevinden (leerlingen hebben bondgenoten doordat ze dezelfde ondersteuningsvraag hebben of dat leerlingen zich in elkaar herkennen doordat ze bijvoorbeeld allemaal hoogbegaafd of doof zijn); of
 - b. dat leerlingen leren omgaan met verschillen.
- **Stap 3:** Met de klok mee reageren jullie op het dilemma, totdat iedereen geweest is.
- **Stap 4:** Bekijk de kwadranten. Wat zou het best passen bij jullie gewenste vertrekpunt?
- **Stap 5:** Is iedereen geweest? Pak dan **4 wegtegels per groep**.
- **Stap 6:** Hebben jullie een kwadrant gekozen? Pak dan **2 wegtegels per groep**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Visie op kinderen en hun ouders' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 2b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 3b

Thema: Visie op onderwijsprofessionals

Tijd: 8 minuten

Werkvorm: Dromen

Opdracht

- **Stap 1:** Welkom bij een gedachte-experiment. De belangrijkste lerarenopleider in de regio wil de opleiding herontwerpen, zodat er meer recht gedaan wordt aan inclusief onderwijs. Deze instelling vraagt of jullie mee willen denken met het bepalen van het curriculum.
- **Stap 2:** Lees het tot nu toe meest gekozen kwadrant voor de 'Visie op onderwijsprofessionals' en laat jullie dromen daarop aansluiten.

- **Stap 3:**
 - Doe allemaal je ogen dicht.
 - Persoon 1 begint te dromen in maximaal 1 zin.
 - Persoon 2 vult aan in 1 zin.
 - Ga door totdat iedereen 2 keer is geweest.

Let op: Ben je met meer dan 7 spelers? Droom dan ieder 1 keer.

- **Stap 4:** Welke dromen zouden binnen nu en een paar jaar ook binnen jouw school, samenwerkingsverband en/of schoolbestuur opgepakt kunnen worden??
- **Stap 5:** Zet de timer op **5 minuten** en spreek hierover door.
- **Stap 6:** Hebben jullie allemaal 1 of 2 keer een droom gedeeld? Pak dan **4 wegtegels**.
- **Stap 7:** Hebben jullie 5 minuten doorgesproken? Pak dan **2 wegtegels**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Visie op onderwijsprofessionals' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 3b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 4b

Thema: Samenspel tussen onderwijs, ondersteuning en zorg

Tijd: 5 minuten

Werkvorm: Drop de bom

Opdracht

- **Stap 1:** Jullie hebben al een voorkeur uitgesproken voor 1 van de 4 kwadranten in het thema 'Samenspel tussen onderwijs, ondersteuning en zorg.' Maar ... durf je het écht aan? Zet de timer op 1 minuut en schrijf met elkaar 5 kritische tegenargumenten op bij het kwadrant van jullie voorkeur. Denk bijvoorbeeld aan wat een jeugdzorgprofessional, bestuurder of oma van een van de kinderen op school zou zeggen.
- **Stap 2:** Gelukt binnen de tijd? Pak dan **2 wegtegels**.
- **Stap 3:** Hoe reageer je? Zet de timer op 2 minuten en bedenk per tegenargument een reactie die laat zien waarom je denkt dat dit toch belangrijk is om te doen.
- **Stap 4:** Gelukt binnen de tijd? Pak dan nog **2 wegtegels**.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Samenspel tussen onderwijs, ondersteuning en zorg' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 4b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de **themategel** in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 5b

Thema: De rol van het samenwerkingsverband

Tijd: 5 minuten

Werkvorm: Ik ga op reis

Opdracht

- **Stap 1:** We kennen ze allemaal: ideologen. Denk bijvoorbeeld aan Maria Montessori of Lev Vygotsky. Welke bekende pedagogische of lokale voorbeeldfiguren zijn belangrijk voor het onderwijs op jullie scholen en in de samenwerking in jullie SWV? Wat hebben zij voor jullie betekend?
- **Stap 2:** Jullie gaan eigen voorbeeldfiguren opnoemen door middel van het spelletje 'Ik ga op reis en ik neem mee'.
 - Persoon 1 noemt iemand plus maximaal 3 woorden voor diens inspirerende bijdrage, bijvoorbeeld 'Biesta: persoonsvorming, socialisatie en kwalificatie' of 'Leraar x: ziet alle leerlingen'.
 - Persoon 2 herhaalt dit en voegt iemand toe.
 - Ga door tot de laatste persoon alles heeft herhaald en zelf iemand heeft toegevoegd.
 - Maakt iemand een fout? Ga dan naar de volgende persoon.
- **Stap 3:** Is alles goed gegaan? Pak dan **8 wegtetegels**. Per fout pak je **1 wegtegel** minder.
- **Stap 4:** Verbind, voor **1 extra wegtegel**, wat je net hebt gehoord aan het kwadrant met de meeste streepjes bij dit thema.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'De rol van het samenwerkingsverband' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 5b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de themategel in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Opdracht 6b

Thema: Kwaliteit, verantwoording en dialoog

Tijd: 8 minuten

Werkvorm: Op tv

Opdracht

- **Stap 1:** Er komt een tv-ploeg een week lang filmen op jullie school. Het doel: laten zien hoe inclusief onderwijs eruit ziet in de praktijk. Zet de timer op 3 minuten.
- **Stap 2:** Werk in maximaal 3 groepen. Beantwoord per groep de vraag: Welke kernbeelden zie je in deze film? Beschrijf het in steekwoorden of korte zinnen. Gelukt binnen de tijd? Pak dan **2 wegtetegels** per groep.
- **Stap 3:** Zet de timer op **3 minuten**. Deel jullie kernbeelden met de groep. Geef elke groep feedback en pak 2 wegtetegels per groep.
- **Stap 4:** Formuleer voor 1 extra wegtegel waar mogelijk 1 concrete actie of gedragsverandering die jullie zelf kunnen oppakken in jullie verantwoording en schrijf dit op op het scoreformulier bij de shout-out.

Plaatsbepaling voor 5-jaar-ambitie

- Pak de hand-out 'Scoreformulier'.
- Wat heeft bij het thema 'Kwaliteit, verantwoording en dialoog' jouw voorkeur om naartoe te bewegen? Zet een streep bij vraag 6b in 1 van de 4 kwadranten van jouw voorkeur. Dit doet ieder voor zich.
- Zijn jullie eensgezind over de 5-jaar-ambitie voor dit thema? Pak dan de [themategel](#) in de kleur van jullie gekozen kwadrant.

Jullie zijn klaar met deze ronde. Ga door naar de eindopdracht.

Eindopdracht

Pak de achterkant van het scoreformulier erbij. Doorloop vragen A tot en met E.
Advies: Zet een timer om ervoor te zorgen dat alles voldoende aandacht krijgt.

A DE BEWEGING VAN NU NAAR 5-JAAR-AMBITIE

Maximaal 3 minuten

1. Tel per kwadrant de strepen die jullie gezet hebben in het model. Noteer de aantallen op het scoreformulier.
2. Trek een pijl van de hoogste score van 'nu' naar de hoogste score van '5-jaar-ambitie'. Dit is de beweging die jullie willen maken voor inclusief onderwijs.

B WAAR ZIJN STAPPEN TE ZETTEN

Maximaal 5 minuten

Jullie hebben in opdracht 1 t/m 6 onderzocht of jullie eensgezind zijn over de 5-jaar-ambitie per thema. Wanneer dit zo was, hebben jullie hiervoor een themategel neergelegd. Vink hieronder aan welke themategels op tafel liggen en laat zo zien waar jullie het met elkaar over eens zijn.

C DRIE ACTIES

Maximaal 7 minuten

Ieder kwadrant kent risico's en bij-effecten, maar welke dat zijn verschilt per situatie. Bekijk de risico's en bij-effecten die passen bij de beweging die je bij A hebt vastgesteld. Noteer drie acties die de impact van deze risico's en bij-effecten zouden kunnen verkleinen.

D ADVIES (SHOUT-OUT) VOOR 'VAN NU NAAR 5-JAAR-AMBITIE'

Maximaal 3 minuten

Hebben jullie 1 advies dat jullie nog niet kwijt konden om de beweging van nu naar de 5-jaar-ambitie tot een succes te maken? Noteer deze hieronder.

E INGEVULD DOOR

Maximaal 2 minuten

Links staat jullie groepsnummer. Noteer ernaast vanuit welke rol jullie dit formulier hebben ingevuld:

- a) schoolbestuur
- b) schoolleiding
- c) ondersteuningsfunctionaris
- d) leraar medezeggenschap
- e) anders nl.

SCORE

Klaar met de eindopdracht? Dan is het tijd voor de afronding. Tel jullie punten op. Gebruik hiervoor de speluitlegkaart. Noteer de score.

Bijlage

Lees deze bijlage alleen als een opdracht dit aangeeft.

1.

Ik **zorg** voor leerlingen met **extra** ondersteuningsbehoeften.

Leerlingen **verdienen** optimale ondersteuning, afgestemd op hun onderwijsbelemmering(en).

2.

Ik **stem** mijn onderwijs af op wat de leerling nodig heeft.

De leerling **volgt** regulier onderwijs **waar** het kan, speciaal onderwijs waar het moet.

3.

Ik **versterk** mijn pedagogisch–didactisch handelen samen met collega's.

In een **sterke** en ontwikkelende school kunnen steeds **meer** leerlingen meedoen.

4.

Ik bouw **samen** met de gemeenschap aan een sterke onderwijsomgeving.

In een leergemeenschap **draagt** iedereen samen de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs aan **alle** kinderen in de omgeving.